

СТОЛЯРОВА Вікторія Анатоліївна,

здобувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій,
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
e-mail: vscuba@ukr.net

УДК 378 : 377+ 377.3

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЗАКРІЙНИКІВ ШВЕЙНОГО ВИРОБНИЦТВА: РЕЗУЛЬТАТИ ПРИКІНЦЕВОГО ЕТАПУ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ

У статті окреслено результати прикінцевого етапу педагогічного експерименту. Визначено компоненти, критерії та показники підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій. Встановлено рівні підготовленості: елементарний, помірний, оптимальний. Проведено діагностику щодо визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва. Представлені узагальнені дані підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва до та після експерименту.

Ключові слова: підготовленість; професійна підготовка; швейне виробництво; майбутні закрійники; комп'ютерні технології.

Постановка проблеми. Модернізаційні зміни в суспільстві спричиняють істотні зрушення у вимогах ринку праці до компетентності випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти: вони мають володіти новими освітніми і інноваційними навичками, уміннями працювати з великими обсягами даних, володіти інформаційною культурою, здатностями професійного саморозвитку [1, с. 29]. На підприємствах швейної промисловості для виробництва одягу широко почали використовувати системи автоматизованого проектування (САПР), що вимагає від кваліфікованих робітників необхідних знань, умінь та практичних навичок застосування комп'ютерних технологій. Система автоматизованого проектування (САПР) – організаційно-технічна система, яка базується на застосуванні сучасних математичних методів і засобів обчислювальної техніки і призначена для проектування різних технічних, технологічних та інших об'єктів [2]. Сучасний САПР одягу пропонують великий набір функцій і можливостей та забезпечують автоматизоване виконання всіх етапів проектування швейного виробу, починаючи зі створен-

ня ескізу за допомогою графічних редакторів і закінчуючи одяганням віртуального виробу на електронний манекен [3, с. 351]. Підготовка у закладах професійної (професійно-технічної) освіти у таких галузях, як швейна промисловість, має базуватися на сучасних знаннях із використанням інформаційно-комунікаційних технологій, аби не створювати ситуацію, коли випускника закладу освіти потрібно перенавчати на виробництві, щоб він міг працювати на сучасній техніці й за новітніми технологіями [4, с. 123]. Тому особливої актуальності у закладах професійної (професійно-технічної) освіти набуває професійна підготовка майбутніх кваліфікованих робітників швейної галузі з використанням комп'ютерних технологій.

Досліджують упровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіту чимало вчених, серед яких найбільш вагомими здобутками є праці В. Бикова, Г. Васяновича, Б. Гершунського, А. Гуржія, Р. Гуревича, Г. Єльнікової, Л. Калініної, М. Козяра, А. Литвина, В. Олійника та ін. Незважаючи на значний науковий доробок вітчизняних вчених, малодослідженими залишаються можливості використання комп'ютерних технологій у виробничому процесі [4, с. 124].

Мета статті. Проаналізувати результати прикінцевого етапу педагогічного експерименту щодо виявлення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наступним кроком проведення дослідження з підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій є прикінцевий етап педагогічного експерименту. Методики, які використовувалися під час констатувального етапу педагогічного експерименту, були застосовані до експериментальної та контро-

льної груп і на прикінцевому етапі.

У структурі підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій ми виокремили такі компоненти: мотиваційно-рефлексивний, системно-когнітивний та операційно-діяльнісний. Для оцінки досліджуваного феномену в межах кожного компонента підготовленості ми з'ясували критерії та їх показники.

Перейдемо до характеристики компонентів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій.

Мотиваційно-рефлексивний компонент – формування в майбутніх закрійниках розуміння використовувати комп'ютерні технології у швейному виробництві, стимулювання їх до здійснення ефективної діяльності, спрямованої на досягнення цілей; оцінювання майбутніми закрійниками власних перспектив щодо використання комп'ютерних технологій у швейному виробництві, здатність майбутніх закрійників до адекватної оцінки своїх дій та їх результату, а також до оцінки своєї підготовленості до професійної діяльності.

Мотивацію розглядаємо як потреби і стимули, що визначають обрані людьми форми поведінки [5, с. 544]; рефлексію як самоаналіз, роздуми людини над власним душевним станом; осмислення людиною власних дій, діяльність самопізнання [6, с. 1218].

Системно-когнітивний компонент – глибина, повнота обсягу знань, умінь та навичок, їх узагальненість, використання освітніх інформаційних ресурсів у професійній діяльності майбутніми закрійниками. Основні його елементи – методи, засоби, форми навчання.

Когнітивна діяльність – психічний або розумовий процес пізнання реальності [5, с. 543]. Отже, системно-когнітивний компонент впливає на зміст сформованості у майбутніх закрійників швейного виробництва спеціальних знань технології, конструювання, моделювання, обладнання, матеріалознавства, охорони праці, малюнку та живопису.

Операційно-діяльнісний компонент – організація практичної навчально-пізнавальної діяльності учнів з наявністю системи знань, умінь та навичок з виробничого навчання та предмета «Комп'ютерне проектування одягу».

Визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва можливе за наявності чіткої критеріальної бази.

Критерій (від грец. *kriterion* – засіб для судження) – це підстава для оцінки, визначення або класифікації чогось; мірило [7]. Показник є складником критерію: ступінь вияву, якісна сформованість, визначеність критерію виражається конкретними показниками [8]. Між показником та критерієм існує тісний зв'язок, оскільки якість показника залежить від того, наскільки він об'єктивно та повно характеризує прийнятий критерій і, навпаки, правильний вибір показників зумовлений науково обґрунтованим вибором критерію [9].

Здійснений нами аналіз досліджуваної проблеми дає змогу констатувати, що підготовленість можна оцінити критеріями «настановно-оцінний», «пізнавально-змістовний», «технологічно-процесуальний» та відповідними показниками (прагнення до успіху, наявність позитивної мотивації досягнення, схильність до творчості; глибина та повнота обсягу знань, умінь та навичок майбутніми закрійниками, узагальненість знань, умінь та навичок майбутніми закрійниками, використання освітніх інформаційних ресурсів у майбутній професійній діяльності; виконання алгоритмічних дій з використанням комп'ютерних технологій, виконання операцій із дотриманням дій їх послідовності).

На основі проаналізованої наукової психолого-педагогічної літератури ми виокремили та охарактеризували рівні підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій.

Елементарний рівень підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва характеризується низькою мотивацією до успіху та уникнення невдач, слабо вираженим творчим потенціалом.

Помірний рівень є базовим у підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій. Характеризується наявністю достатньої мотивації до успіху та уникнення невдач, середньо вираженим творчим потенціалом.

Оптимальний рівень підготовленості майбутніх закрійників швейного вироб-

ництва з використанням комп'ютерних технологій характеризується високою мотивацією до успіху та уникнення невдач, значним творчим потенціалом, виражається в потребі долати перешкоди й домагатися високих показників у праці, самовдосконалюватися, суперничати з іншими й випереджати їх, реалізовувати свої таланти й тим самим підвищувати самоповагу.

Завданням експериментально-дослідної роботи було проведення діагностики щодо визначення рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій. Із цією метою було проведено діагностування серед 206 учнів, з яких: 124 учні Державного професійно-технічного навчального закладу «Одеський професійний ліцей технологій та дизайну» з професій «Кравець», «Закрійник»; 28 учнів Державного навчального закладу «Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг»; 54 учні Відокремленого підрозділу «Об'єднане вище професійно-технічне училище сфери послуг Національного університету «Одеська юридична академія». В експериментальну групу увійшли учні у кількості 104 особи, у контрольну групу – 102 особи.

Наведемо одержані результати за визначеними компонентами підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій в тій послідовності, що й на констатувальному етапі педагогічного експерименту.

На констатувальному етапі педагогічного експерименту було виявлено, що за критеріями «настановно-оцінний», «пізнавально-змістовний», «технологічно-процесуальний» на елементарному рівні було зафіксовано 53 учні (50,4%) ЕГ і 49 учнів (48,5%) КГ, який характеризується низькою мотивацією до успіху та уник-

нення невдач, слабо вираженим творчим потенціалом. На помірному рівні виявили 39 учнів (37,8%) ЕГ і 40 учнів (39,1%) КГ, характеризується наявністю достатньої мотивації до успіху та уникнення невдач, середньо вираженим творчим потенціалом. Оптимальний рівень виявили 12 учні (11,8%) ЕГ і 13 учнів (12,4%) КГ, характеризується високою мотивацією до успіху та уникнення невдач, значним творчим потенціалом, виражається в потребі долати перешкоди й домагатися високих показників у праці, самовдосконалюватися, суперничати з іншими й випереджати їх, реалізовувати свої таланти й тим самим підвищувати самоповагу.

Після діагностики поточного стану підготовленості був проведений експеримент з реалізації педагогічних умов згідно розробленої моделі. Результати проведеної дослідно-експериментальної роботи щодо підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій свідчать про значні зміни, що відбулися в рівні підготовленості майбутніх закрійників експериментальної групи при незначних змінах в рівнях підготовленості контрольної групи. Так, за критеріями «настановно-оцінний», «пізнавально-змістовний», «технологічно-процесуальний» на елементарному рівні було зафіксовано 13 учнів (12,5%) ЕГ і 44 учні (43,1%) КГ. На помірному рівні виявили 57 учнів (54,8%) ЕГ і 46 учнів (45,1%) КГ. Оптимальний рівень виявили 34 учні (32,7%) ЕГ і 12 учнів (11,8%) КГ.

Порівняльні дані рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій на констатувальному і прикінцевому етапах педагогічного експерименту подано в таблиці 1 та рисунку 1.

Таблиця 1

Порівняльні дані рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій (на констатувальному і прикінцевому етапах педагогічного експерименту)

Рівні	Констатувальний етап, %				Прикінцевий етап, %			
	ЕГ/104		КГ/102		ЕГ/104		КГ/102	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
Елементарний	53	50,4	49	48,5	13	12,5	44	43,1
Помірний	39	37,8	40	39,1	57	54,8	46	45,1
Оптимальний	12	11,8	13	12,4	34	32,7	12	11,8

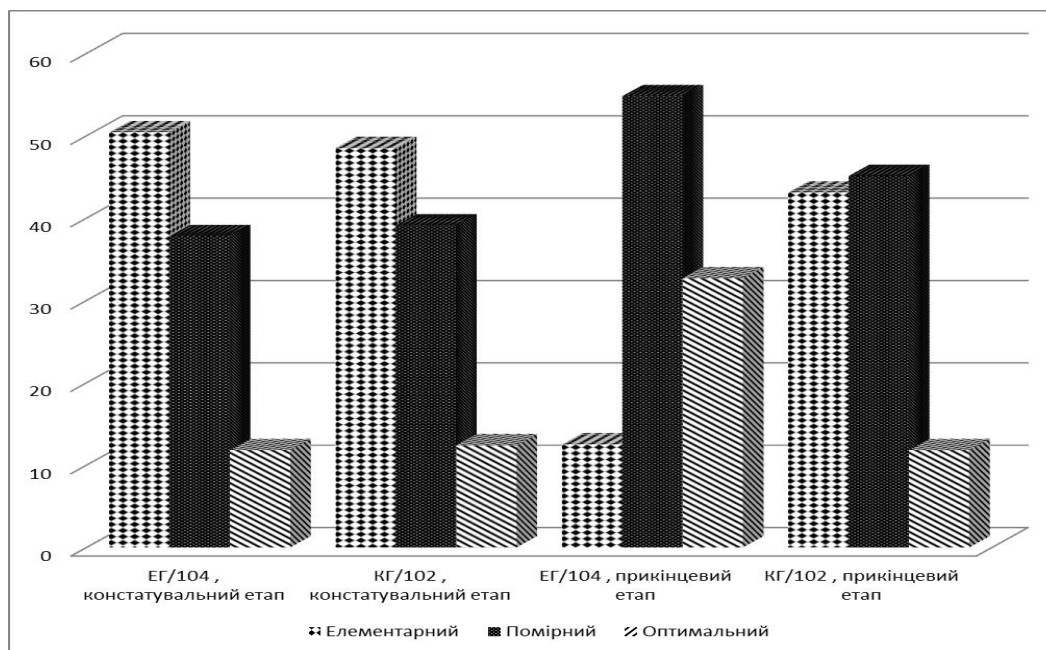

Рис. 1. Узагальнена динаміка рівнів підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій (на констатувальному і прикінцевому етапах педагогічного експерименту)

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, проведений статистичний аналіз результатів діагностики підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій на констатувальному та прикінцевому етапах педагогічного експерименту виявив статистичну значущість позитивних змін в підвищенні рівнів підготовленості майбутніх закрійників експериментальної групи і дозволив зробити висновок щодо ефективності запропонованої методики.

Виконане дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми підготовленості майбутніх закрійників швейного виробництва з використанням комп'ютерних технологій. Подальшої розробки потребують питання упровадження елементів дуальної системи в професійній підготовці майбутніх закрійників швейного виробництва.

Список бібліографічних посилань

1. Висоцька Л. Проектування інформаційно-освітнього середовища. *Професійно-технічна освіта*. 2017. № 2.
2. Кобякова Е.Б., Ивлева Г.С., Романов В.Е. Конструирование одежды с элементами САПР. М.: Легпромбытиздат, 1988. 463 с.
3. Колосніченко М.В., Зубкова Л.І., Пашкевич К.Л., Полька Т.О., Остапенко Н.В., Васильєва І.В., Колосніченко О.В. Ергономіка і дизайн, Проектування сучасних видів одягу: Навчальний посібник. Київ: Профі, 2014. 386 с.
4. Камінецький Я.Г., Вачевський М.В., Копельчак М.П., Б.І.Клим, Криницька Л.Я., Кубська Л.І., Слі-

пчишин А.В., Субтельна Г.В. Теоретико-методичні засади організації підготовки робітничих кадрів з професій, що користуються попитом на ринку праці: монографія / За ред. Я. Г. Камінецького. Київ: Педагогічна думка, 2013. 256 с.

5. Квинн В. Прикладная психология. СПб: Питер, 2000. 560 с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
7. Словник української мови: [в 11-ти т.] / [ред. кол. І. К. Білодід (гол.) та ін.]. Київ: Наукова думка, 1973. Т. 4. 840 с.
8. Педагогический словарь / Ред. В. Загвязинский, А. Закирова. М.: Академия, 2008. 352 с.
9. Богданова І. М. Модульна технологія у професійній підготовці вчителя: монографія / За ред. І. А. Зязюна. Одеса: Учбова книга, 1997. 289 с.

References

1. Vysotska, L. (2017). Designing the informational and educational environment. *Vocational education*. 2(75). 29–32.
2. Kobyakova, E.B., Ivleva, G.S., Romanov, V.E. (1988). Designing clothes with elements of CAD. Moscow: Legprombytizdat. 463 p.
3. Kolosnichenko, M.V., Zubkova, L.I., Pashkevich, K.L., Polka, T.O., Ostapenko, N.V., Vasilyeva, I.V., Kolosnichenko, O.V. (2014). Ergonomika i design, Project of the modern view of the odyagu: Navchnalny Post. Kyiv: Prof. 386 p.
4. Kaminetskyi, Ya.H., Vachevskyi, M.V., Kopelchak, M.P., Klym, B.I., Krynytska, L.Ya., Kubska, L.I. et al. (2013). Theoretical and methodical principles of the organization the training for workers from occupations that are demanded in the labor market. In Ya.H. Kaminetskyi (Ed.) Kyiv: Pedahohichna dumka (In Ukr.)
5. Quinn, W. (2000). Applied psychology. SPb: Peter. 560 p.
6. Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language (with annexes and additions) (2005). In V.T. Busel (Ed. And Compiled). Kiev; Irpin: Perun. 1728 p.

7. Dictionary of the Ukrainian language. In 11 volumes (1973). In I.K. Billodid (Head Ed. and others). Kyiv: Naukova Dumka. Vol. 4. 840 p.
8. Pedagogical Dictionary (2008). In V. Zagvyazynsky, A. Zakirova (Ed.). Moscow: Academy. 352 p.
9. Bogdanova, I.M. (1997). Modular technology in teacher training: monograph. In I.A. Zyazyun (Ed.). Odessa: Educational book. 289 p.

STOLYAROVA Victoria,

Graduate student of Social Pedagogics, Psychology and Pedagogical Innovations Department, State Institution «The South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky»
e-mail: vscuba@ukr.net

**PROFESSIONAL PREPARATION FOR FUTURE CUTTERS OF SEWING PRODUCTION:
RESULTS OF THE FINAL STAGE OF THE PEDAGOGICAL EXPERIMENT**

Abstract. Introduction. At the enterprises of clothing industry for production of clothes widely began to use computer-aided engineering systems (CAD) that demands skilled workers with necessary knowledge, abilities and practical skills using computer technologies.

Preparation in institutions of professional (vocational) education in such industries as clothing industry, has to be based on modern knowledge using information and communication technologies and shall not create a situation when the graduate of educational institution needs to be retrained on production that he could work on the modern equipment and on modern technologies.

Therefore the special relevance in institutions of professional (vocational) education is acquired by vocational training of future skilled workers at the sewing industry using the computer technologies.

Purpose. The purpose of the article. Analyze the results of the final stage of the pedagogical experiment on identifying the preparation levels of future cutters of sewing production using computer technologies.

Results. The following step of the study on the preparation of future cutters using the computer technology is the final stage of the pedagogical experiment.

Methods which were used during the stating stage of the pedagogical experiment were applied to experimental and control groups at the final stage.

In structure of preparation the future cutters of sewing production using computer technologies we allocated the following components: motivational-reflexive, systemic-cognitive and operational-activity; criteria: set-estimation, cognitive-content, technological-procedural and levels: elementary, moderate, optimal.

The task of the experimental research work was to conduct a diagnosis on determining the levels of preparation of future sewing cutters using computer technology.

For this purpose, 206 students were diagnosed. The experimental group included students in the number of 104 persons, in the control group – 102 persons.

Originality. After diagnosing the current state of

preparation, an experiment was carried out on the implementation of pedagogical conditions in accordance with the developed model.

The results of the experimental work on the preparation of future garments seamstresses using computer technologies indicate significant changes in the level in preparation of future cutters in the experimental group with minor changes in the level of preparation in the control group.

Thus, 13 students (12.5%) and 44 students (43.1%) were registered at the elementary level according to the criteria of "instructive-appraisal", "cognitive-content", "technological-procedural" (there were 53 students (50.4%) EG and 49 students (48.5%) KG). On average 57 students (54.8%) of EG and 46 students (45.1%) of KG (there were 39 students (37.8%) EG and 40 pupils (39.1%) KG). 34 students (32.7%) and 12 pupils (11.8%) had the optimal level (12 pupils (11.8%) had EG and 13 pupils (12.4%) had KG).

Conclusion. The statistical analysis of the results in the diagnostics of preparation of future sewing garments using computer technologies at the final stages of the pedagogical experiment revealed the statistical significance of positive changes in increasing the level of preparation of future cutters in the experimental group and made it possible to conclude on the effectiveness of the proposed methodology.

The conducted research does not exhaust all aspects of problem in preparation of future cutters at sewing production using computer technologies. Further development is demanded by questions of introduction the elements of a dual system in vocational training the future cutters at sewing production.

Keywords: preparation; professional training; sewing production; upcoming cutlery; computer technologies.

Одержано редакцію 14.10.2018
Прийнято до публікації 20.10.2018

DOI 10.31651/2524-2660-2018-15-73-77
ORCID 0000-0002-6811-0332

ТКАЧЕНКО Катерина Олександрівна,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової освіти,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: kateche007@gmail.com

УДК 378

**ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ
ДО ЗДІЙСНЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

У статті зроблено висновок, що на сучасному етапі розвитку початкової освіти та зміни її орієнтирів з педагогіки правильної відповіді на педагогіку амбівалентну, де педагог не тільки навчає, але й створює умови для гармонійного навчання, особливої уваги вимагає підготовка майбутніх учителів початкових класів до здійснення ігрової діяльності з учнями.

Ключові слова: ігрова діяльність; гра; початкова школа; нова концепція початкової школи; ключові компетентності; педагог-дизайнер.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку початкової освіти осо-